

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Аналізовано поняття та зміст державного адміністрування у сфері економіки з позиції адміністративного та фінансового права. Розглянуто розвиток сучасних правових відносин у сфері національної економіки у контексті адаптації національного законодавства до нормативно-правового регулювання зазначеної сфери у країнах Європейського Союзу. Доведено необхідність наукового трактування змін, що відбуваються, а також теоретичного осмислення питань адміністративно-правового регулювання державно-приватних відносин на підставі непрямих адміністративно-правових відносин. З'ясовано, що науковий аналіз непрямих адміністративно-правових відносин відбиває дуалізм самого права, суперечливу єдність публічних і приватних засад у регулюванні правових відносин у сфері економіки.

Ключові слова: адміністрування, непрямі адміністративно-правові відносини, державно-приватне партнерство.

Постановка проблеми. Сучасний механізм державного управління є складною системою, потребує постійного вдосконалення, яке забезпечується розвитком механізмів діяльності органів публічної влади, синхронізацією з ними законодавства на основі результатів наукових досліджень, що виражаються в адміністративно-правовій доктрині. Водночас у процесі розвитку суспільних відносин, становлення діючої моделі держави актуалізується завдання вдосконалення самої адміністративно-правової доктрини, відбувається трансформація функцій, структури і повноважень органів публічної влади, спрямованих на підвищення ефективності та стабільності їх функціонування. В умовах інтеграції України в структуру Європейського Союзу актуальним стає впровадження принципово нових підходів до державного регулювання та управління у сфері економіки й фінансів, забезпечення узгодження відомчих, загальнодержавних і суспільних інтересів, а також залучення інститутів громадянського суспільства в механізм адміністративно-правового впливу на суспільні відносини.

Стан дослідження. У науковій літературі присутні успішні спроби теоретичного осмислення проблем правового впливу на суспільні відносини у системі державного адміністрування в окремих сферах, які частково відображені у працях С. Алексєєва, В. Авер'янова, Г. Атаманчука, С. Братуся, Н. Вітрука, І. Галагана,

О. Іоффе, В. Колпакова, О. Кузьменко, О. Остапенка, В. Ортинського, П. Рабиновича, О. Скакуна, Л. Явіча та ін. Істотний внесок у розробку окреслених проблем зробили вчені, які спеціалізуються в галузі фінансового права: Д. Бекерська, Л. Воронова, Р. Гаврилюк, Л. Гуцаленко, В. Дерій, О. Дмитрик, М. Коцупатрій, І. Кучеров, М. Кучерявенко, М. Марченко, А. Монаєнко, Н. Пархоменко, О. Репетько, Г. Толстоп'ятенко, О. Ярошенко та ін. Окремі елементи зазначених питань досліджували й зарубіжні фахівці у відповідних галузях: П. Берже, Д. Белл, Зб. Бжезинський, П. М. Годме, К. Гавальда, Дж. Гелбрейт, П. Друкер, Е.Д. Долан, Л. фон Мізес, Д. Николис, М. Ротбард, П. Самуельсон, Ж. Стуфле, Е. Роде, К.Д. Кемпбелл, Р.Д. Кемпбелл, Дж. Ролз, У. У. Ростоу, Дж. Сорос, Д. Р. Хікс, Ж. Еллюль та ін.

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретичної концепції непрямих адміністративно-правових відносин та її розкритті на прикладі державного регулювання у сфері економіки.

Виклад основних положень. Сучасна адміністративно-правова наука виходить з того, що під предметом адміністративного права розуміється сукупність суспільних відносин, котрі виникають у сфері здійснення виконавчої влади, яка реалізується за допомогою державного управління [1, с. 12].

Переважаюча більшість сучасних учених-адміністративістів вважають, що адміністративне право регулює тільки відносини, які виникають під час організації та здійснення державного управління. Проте останнім часом окремі представники адміністративно-правової науки підійшли до усвідомлення необхідності зміни підходів до визначення предмета адміністративного права. На таку необхідність вказують І. Голосніченко та інші [2], вважаючи, що зміна підходів до визначення предмета адміністративного права обумовлена виникненням інституту державних послуг, який, очевидно, має адміністративно-правову природу, але не вписується у традиційні рамки державного управління.

При вирішенні питання про визначення предмета адміністративного права нині актуалізувалася проблема позиціонування різних видів адміністрування. При цьому легальність терміна «адміністрування» не викликає сумніву в науковому співтоваристві.

На сьогодні зазначений термін широко застосовують у чинному законодавстві. На доктринальному рівні він також використовується стосовно різноманітних сфер функціонування держави та місцевого самоврядування. Проте його зміст не розкривається в нормативних правових актах, а наявні доктринальні джерела не те що не містять єдиного підходу до його розуміння, а й навіть не розкривають суті цього соціального явища.

Водночас залишається відкритим питання про співвідношення адміністрування, з одного боку, та державного управління й адміністративної діяльності держави – з іншого, а також предметно-галузевої приналежності відповідних суспільних відносин.

У процесі дослідження предмета адміністративного права дотепер ключовими залишаються такі наукові категорії, як державне управління і адміністративна діяльність. Їх вивчення в межах адміністративно-правової науки почалося в середині минулого століття. Вперше найбільш повно і аргументовано вони були розглянуті в монографії «Методы и формы государственного управления» [3].

У наступних наукових розвідках термінологічне закріплення значених наукових категорій відбувалося на рівні розкриття зовнішнього вираження реалізації функцій і методів управління, самого управлінського впливу, конкретних управлінських дій, вироблених органами виконавчої влади та їх посадовими особами, офіційного способу вираження адміністративного впливу. Тим часом вітчизняні фахівці в галузі адміністративного права обґрунтовано наголошують, що державне управління є змістовною основою адміністративної діяльності. За своїм змістом адміністрування є близьким не тільки до адміністративної діяльності, а й до діяльності фінансової, характеристика якої в теорії фінансового права більшістю вчених починається з вказівки на її організаційний характер.

Як правило, вона виражається в діях владного суб'єкта (компетентних державних і місцевих органів) щодо утворення, розподілу та використання централізованих та децентралізованих грошових фондів, котрі забезпечують безперебійне функціонування держави та (або) місцевого самоврядування в певному часовому періоді. Фінансова діяльність є процесом планомірного утворення, розподілу і використання державою та місцевим самоврядуванням грошових фондів [4, с. 25].

Таким чином, дослідження державного управління, адміністративної та фінансової діяльності держави має багату і тривалу історію, також сформувалися певні наукові традиції та школи. Водночас сам термін «адміністрування» було введено в науковий обіг доволі недавно, і найбільшого поширення він набув серед представників фінансово-правової науки, а також на стику адміністративного та фінансового права (наприклад, митного).

Тимчасом у правовій доктрині, навіть у межах окремих її напрямків, де термін «адміністрування» широко застосовується (бюджетне, податкове, митне), не склалося єдиного тлумачення відповідної наукової категорії.

Не сформувався навіть загальні підходи до вирішення цього питання. Одні дослідники вважають за необхідне з максимальною деталізацією описати окремі види явища, що позначається цією дефініцією, тоді як інші обмежуються вказівкою на основну мету відповідного виду адміністрування. До того ж загалом ця кагорта вчених ухиляється від окреслення загальних ознак такого соціального процесу.

У своєму дослідженні В. Марченко трактує, що податкове адміністрування – це цілеспрямована управлінська діяльність системи уповноважених органів, організацій і їхніх посадових осіб з організації застосування норм законодавства про податки та збори, здійснення контролю за його дотриманням, правильністю обчислення, повнотою та своєчасністю внесення до бюджету податків і зборів, проведення заходів, спрямованих на оптимізацію управлінських процесів, а також щодо забезпечення в рамках своєї компетенції виконання платниками таких платежів покладених на них зобов'язань відповідно до законодавства про податки і збори [5, с. 121–122].

Прихильники другого підходу, зокрема В. Савчук, податкове адміністрування розглядають як повсякденну діяльність податкових органів та їх посадових осіб, що забезпечує своєчасну і повну сплату платниками податків до бюджетів податків, зборів та інших обов'язкових платежів [6].

З огляду на це з'являється обґрунтована можливість розгляду адміністрування як самостійної наукової категорії, що має власне змістовне наповнення, або ж дослідження цього питання повинно здійснюватися в контексті державного управління. Також аналіз наукових публікацій, присвячених окремим видам адміністрування, дає змогу узагальнити ознаки, властиві їм усім:

- цілеспрямованість діяльності уповноважених органів, що виявляється в забезпеченні досягнення мети, визначеної державною політикою в певній сфері та чинним законодавством;
- регламентованість діяльності процесуальними і процедурними нормами адміністративного права;
- підзаконність діяльності, позаяк вона здійснюється на підставі та на виконання правових норм з метою реалізації вимог закону;
- вторинність регулятивного і управлінського впливу на суспільні відносини порівняно з законодавчою діяльністю;
- регулярність, що виражається у постійному впливі на суспільні відносини;
- наявність владно-розпорядчих повноважень органу, що здійснює адміністрування, отже, встановлює юридичну нерівність

у відносинах з іншими суб'єктами, та можливість самостійного застосування заходів адміністративного примусу і притягнення до адміністративної відповідальності;

– реалізація організаційно-контрольної функції щодо діяльності осіб, яких адмініструють.

Адміністрування здійснюється з метою реалізації державної політики, ефективного застосування різних методів, форм та інструментів державного регулювання, виконання державного управління в певній сфері, забезпечення досягнення певних результатів, зміцнення дисципліни. Впровадження терміна «адміністрування» в понятійно-категоріальний апарат законодавства і юридичної науки не є випадковим.

Нині в науковій літературі вирізняють розпорядчу та контрольно-наглядову діяльність державних і місцевих органів із усього масиву суспільних відносин, пов'язаних з державним і місцевим управлінням.

Особливо актуальною ця потреба є у сфері економіки та фінансів, для якої використання розглянутої дефініції стало вже традиційним. Обґрунтування потреби слугує впровадження у механізм державного та місцевого управління інститутів громадянського суспільства. На сьогодні можна з упевненістю виокремити чотири напрямки проникнення громадянського суспільства в механізм державного та місцевого управління.

Перший із них має на меті забезпечити ефективно функціонуючий зворотний зв'язок між державою і суспільством. Тут громадянське суспільство представлено інститутом Громадських рад, аналогічними структурами на відомчому, регіональному та місцевому рівнях та інститутом публічних слухань [7].

В адміністративно-господарській сфері таке проникнення репрезентовано інститутом державно-приватного партнерства, а в організаційно-розпорядчій – досліджуваними методами непрямого впливу на суспільні відносини і непрямими адміністративно-правовими відносинами; делегуванням окремих владно-розпорядчих та контрольно-наглядових повноважень безпосередньо інститутам громадянського суспільства через інститут саморегулювання.

Громадські консультативні й експертні структури, утворені державою або місцевими громадами, є суб'єктами, що забезпечують взаємодію держави та місцевого самоврядування з громадянським суспільством. Такі структури, як правило, створюються при виконавчих або законодавчих органах влади або при посадових особах на підставі рішень відповідних органів або посадових осіб.

Практика створення громадських структур, що забезпечують зворотний зв'язок між державою і громадянським суспільством, прийшла в Україну з-за кордону. Так, у США існують цивільні журі (Citizens jury), громадянські ворк-шопи (citizen's workshop) – у Великобританії. Пізніше були розроблені близькі за змістом технології «цивільних конференцій», або «конференцій по досягненню консенсусу» (Consensus Conferences), які набули широкого поширення в країнах Європи. Цивільні журі є формою самоорганізації громадян і формуються громадськими організаціями з ініціативи громадян, організацій або органів влади [8, с. 411-434].

Такі громадські ради являють собою консультаційні громадські колегії, які формуються з громадян – непрофесійних присяжних (від лат. *Juro* – присягаю), уповноважених розглядати будь-яке суспільно важливе питання. Суто суспільний статус цивільних журі є їх перевагою, що забезпечує гарантії неупередженості громадських рад та їх незалежності від державного апарату.

Саме громадські ради на відомчому, регіональному та місцевому рівнях повинні виконувати роль лідера громадянського суспільства, виступати в ролі його представницького, контрольного та експертного інституту, стати системоутворювальним фактором, консолідуючими некомерційними організаціями, лідерами громадянського суспільства для вирішення найважливіших соціальних, правових, економічних проблем. Тісно пов'язаний з інститутом громадських рад інститут публічних слухань [9, с. 37–38].

Активне застосування публічних слухань у практиці державного та місцевого управління призвело до їх закріплення у законодавстві. Основним правовим джерелом, що встановлює порядок їх організації та проведення на місцевому рівні, є Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», в якому визначено ознаки слухань, перелік питань, що обов'язково виносяться на обговорення, загальні вимоги до процедури проведення [10].

Сучасна національна економіка характеризується тим, що інтеграція приватного та публічного капіталу стає все більш значущим соціально-економічним явищем, створює передумови для оптимізації та вдосконалення механізму державного управління в економічній сфері. Однак, оперуючи поняттям державно-приватного партнерства, маємо на увазі його змістову некоректність. Партнерські відносини виникають за умови юридичної рівності сторін, що здійснюють спільну діяльність.

У цій ситуації зазначені передумови відсутні, між підприємцями та державою юридичної рівності немає, і це об'єктивно неможливо.

Держава виражає інтереси всього суспільства, а підприємці переслідують винятково власний інтерес в отриманні прибутку.

Таким чином, державно-приватне партнерство можливе не з державою як публічно-правовим утворенням, а з її економічними структурами, які здійснюють підприємницьку діяльність. Зазначена змістова невизначеність цього поняття створює загрозу громадським інтересам, є корупціогенним чинником. З огляду на це принципово важливо його конкретизувати: в яких сферах і як воно має здійснюватися, чому «партнерські» відносини не можуть бути опосередковані звичайними, традиційними цивільно-правовими договорами, системою державних і місцевих замовлень; які критерії відмежування державно-приватного партнерства від інших договірних відносин.

У юридичній літературі ця дефініція широко використовується, але відсутнє її однакове розуміння. У Законі України від 01.07.2010 р. № 2404-VI «Про державно-приватне партнерство» під державно-приватним партнерством розуміється «співробітництво між державою, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому законодавчими актами» [11]. В обґрунтуванні такого підходу лежить визначення public-private partnership (PPP), що використовується в офіційних документах Організації економічного співробітництва та розвитку.

Кабінет Міністрів України у проектах державно-приватного партнерства виступає не стільки регулятором або каталізатором економічної активності, скільки партнером приватного сектора, який бере участь у проектах на рівних правах з приватним інвестором, а не реалізує у цих взаєминах свої владні повноваження.

У літературі державно-приватне партнерство розглядається у широкому та вузькому сенсі. У широкому – як взаємодія влади та бізнесу в економіці, політиці, культурі, науці, соціальній та інших сферах. У вузькому – не як правове явище, що вимагає своєї регламентації, а як економічна категорія.

Узагальнюючи міркування на предмет державно-приватного партнерства, офіційний веб-сайт Департаменту інвестиційно-інноваційної політики та розвитку державно-приватного партнерства Міністерства економічного розвитку і торгівлі резюмує, що державно-приватне партнерство – це система відносин між державними та приватними партнерами, під час реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та

винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та (або) модернізації (реконструкції) діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та в користуванні (експлуатації) такими об'єктами.

Аналіз різних джерел нормативного та доктринального характеру дозволяє визнати, що цю дефініцію не можна вважати сформованою. Наразі слід говорити тільки про механічне перенесення міжнародно-правової термінології у національну правову дійсність. Водночас концепція державно-приватного партнерства, за умови її адаптації до національних умов, може бути використана в різних сферах, що регулюються адміністративним правом: під час надання публічних послуг; у межах делегування приватним структурам окремих державних і місцевих повноважень тощо. Проте реалізація розглянутої концепції ні за яких обставин не повинна спричинити «розчинення» владно-публічних функцій у приватному інтересі.

Держава, її апарат і наявні ресурси не повинні використовуватися для отримання прибутку окремими особами на шкоду загальнонаціональним інтересам. Тому не випадково віднедавна спершу в економічній і юридичній літературі, а потім і на законодавчому рівні доводиться необхідність залучення підприємницького співтовариства до регламентації суспільних відносин у сфері економіки на умовах саморегулювання. Така підтримка держави з боку бізнес-спільноти дозволить, по-перше, зафіксувати тільки ті правила, які дійсно необхідні, і, по-друге, підтримати додержання цих правил найефективнішим чином. Саморегулювання здійснюється без втручання держави. При цьому, на відміну від вільного ринку, воно передбачає встановлення певних формалізованих правил поведінки членами підприємницького співтовариства для самих себе.

Вирішуючи проблему наведення правопорядку, слід зважати на її двобічність: питання порядку в державі, що залежать від якості законів та їх застосування; і питання саморегулювання й етики самого бізнесу. Показовим з цього приводу є твердження Ф. Фукуями про необхідність зростання сили держави при одночасному скороченні сфери дії її функцій там, де вони можуть бути замінені саморегулюванням [12, с. 6]. Таким чином, визнаючи орієнтацію України на інтеграцію до європейського економічного простору, упорядкування функціонування національного бізнесу має максимально можливою мірою ґрунтуватися на автономності бізнес-спільноти, оптимально мінімальному адміністративно-правовому впливі на неї. Пріоритет саморегулювання відповідає конституційному принципу – свободі економічної діяльності.

Саме підприємницьке співтовариство з більшою ефективністю, ніж держава, може визначити необхідні правила для здійснення підприємницької діяльності і, відповідно, контролювати їх дотримання. Саморегулювання повинно здійснюватися у межах, встановлених державою, у взаємодії з іншою стороною – споживачами товарів, робіт і послуг. Його впровадження в національну економіку на сучасному етапі не викликає подиву, як і безперервні наукові дискусії щодо його поняття, форм і видів. Упродовж останнього часу наукове співтовариство активно обговорює проблеми саморегулювання, але, як правило, з погляду характеристики тільки його інституційної форми – саморегульованої організації.

Таке бачення саморегулювання як правового явища і відсутність до сих пір цілісної концепції саморегулювання підприємницьких відносин і теоретичних розробок щодо саморегулювання як виду недержавного правового регулювання названих відносин є кроком не вперед, а назад, отож, відповідно, призводить до негативних наслідків у практичному плані, затримує розвиток підприємницького законодавства і стає неефективною формою регулювання підприємницьких відносин. Своєю чергою, спроби теоретичного осмислення процесів, що відбуваються у сфері саморегулювання підприємницьких відносин, представниками юридичних наук утруднюються, зважаючи на протиріччя чинного законодавства, порушення логіки, єдності внутрішньої структури цього правового явища.

Висновки. Механізм адміністративно-правового впливу у сфері економіки вступив у період свого корінного перетворення з метою його приведення у відповідність із сучасними умовами, а саме з умовами європейського економічного простору. У зв'язку з цим він вже не може характеризуватися тільки в традиційних для вітчизняної адміністративно-правової науки термінах – державне управління, діяльність органів виконавчої влади, адміністративна діяльність тощо. Про їх виключення з понятійно-категоріального апарату науки адміністративного права і законодавства не йдеться, оскільки вони не втратили свого значення.

Однак поява нових підходів до адміністративно-правового впливу на економічні відносини обумовлює необхідність вдосконалення самого адміністративно-правового понятійно-категоріального апарату.

Для позначення безпосередньої організаційно-розпорядчої діяльності виконавчих органів державної влади, інших державних органів і організацій, що входять до державного апарату, пропонується послуговуватися терміном «адміністрування».

Його використання дасть змогу відмежувати відповідні суспільні відносини від тих, у межах яких реалізуються зворотні зв'язки між державою і суспільством (громадські ради, публічні слухання) та відбувається взаємодія між державою і громадянським суспільством (державно-приватне партнерство, саморегулювання, непрямі адміністративно-правові відносини).

Адміністрування здійснюється на трьох рівнях: внутрішньому; внутрішньовідомчому; зовнішньому.

Внутрішнє адміністрування передбачає реалізацію організаційно-розпорядчої функції в межах конкретного органу виконавчої влади чи іншої державної або муніципальної організації. Воно вимагає наявності між певним органом (організацією) і державним (муніципальним) службовцем (іншим працівником) службово-трудових відносин.

Внутрішньовідомче адміністрування характерне для певної групи державних або муніципальних органів (податкових, митних). Воно передбачає наявність підпорядкованості (підвідомчості) між нижчими і вищими органами, службової підпорядкованості між посадовими особами.

Зовнішнє адміністрування полягає в реалізації повноважень розпорядчого характеру щодо осіб, службово не підлеглим. Реалізація непрямих адміністративно-правових відносин забезпечує координацію та субординацію в складних неієрархічних соціальних системах, якими на сьогодні є «державна – громадянське суспільство», сам державний апарат, котрий охоплює не тільки вертикально-інтегровану систему органів державної влади, а й низку державних органів, що не входять до цієї системи (Національний банк України, виконавчі органи державних позабюджетних фондів тощо). Таким чином, непрямі адміністративно-правові відносини уможливають не лише інтеграцію інститутів громадянського суспільства в механізм державного управління, а й забезпечення координації всередині самого державного апарату.

1. Авер'янов В. Б. Державне управління: теорія і практика / В. Б. Авер'янов, В. В. Цветков та ін. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 432 с.

2. Голосніченко І. П. Оновлення предмета адміністративного права та його вплив на спеціальну кодифікацію законодавства / І. П. Голосніченко // Актуальні проблеми держави і права. – 2007. – № 3. – С. 17–21.

3. Советское административное право. Методы и формы государственного управления / ред. кол.: Ю. М. Козлов, Б. М. Лазарев, А. Е. Лунев, М. И. Пискотин. – М.: Юрид. лит., 1977. – 334 с.

4. Советское финансовое право: учебник / Л. В. Бричко, Г. С. Гуревич, В. В. Гусева; отв. ред. Г. С. Гуревич. – М.: Юрид. лит., 1985. – 272 с.
5. Марченко В. Б. Щодо застосування терміна «адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» у Податковому кодексі України / В. Б. Марченко // Часопис Київського університету права. – 2011. – № 1. – С. 120–123.
6. Савчук В. А. Теоретичні засади організації адміністрування податків / В. А. Савчук // Ефективна економіка. – 2013. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1852>
7. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>
8. Конституция Французской Республики от 4 октября 1958 г. // Конституции государств Европы: в 3 т.; под общ. ред. Л. А. Окунькова. – Т. 3. – М.: Норма, 2001. – 854 с.
9. Вітвітський В. В. Публічні слухання як демократична форма громадського контролю / В. В. Вітвітський // Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. – 2014. – Вип. 2. – Т. 3. – С. 35–39.
10. Правове регулювання громадських слухань Координаційної ради з питань розвитку громадянського суспільства при Президенті України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://civil-rada.in.ua/?p=2081>
11. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?...2404-17>
12. Факуяма Ф. Сильное государство: управление и мировой порядок в XXI веке / Ф. Факуяма. – М.: Аст: Хранитель, 2006. – 224 с.

Ярема О. Г. Понятие и содержание государственного администрирования в сфере экономики

Проанализированы понятие и содержание государственного администрирования в сфере экономики с позиции административного и финансового права. Рассмотрено развитие современных правовых отношений в сфере национальной экономики в контексте адаптации национального законодательства к нормативно-правовому регулированию указанной сферы в странах Европейского Союза.

Доказаны необходимость научного трактования происходящих изменений, а также теоретического осмысления вопросов административно-правового регулирования государственно-частных отношений на основании косвенных административно-правовых отношений.

Уяснено, что научный анализ косвенных административно-правовых отношений отражает дуализм самого права, противоречивое единство публичных и частных начал в регулировании правовых отношений в сфере экономики.

Ключевые слова: администрирование, косвенные административно-правовые отношения, государственно-частное партнерство.

Yarema O. G. The concept and content of public administration in the economy

The article deals with the concept and content of public administration in the economy from the standpoint of administrative and financial law. The development of modern legal relations in the national economy is considered in the context of adaptation of the national legislation to the normative and legal regulation of that sector in the countries of the European Union.

This fact leads to the need for the scientific analysis of the changes that are taking place and theoretical understanding of the administrative-legal regulation of public-private relations on the basis of indirect administrative and legal relations. Scientific analysis of indirect administrative and legal relations reflects the duality of the law, contradictory unity of public and private foundations in regulating legal relations in the economic sphere.

The mechanism of administrative and legal impact in the economy has entered a period of radical transformation in order to bring into line with modern conditions, namely the terms of the European Economic Area. In this regard, it can not be characterized by only traditional national administrative and legal terms – public administration, activities of the executive, administrative activities, etc.

Their exclusion from conceptual-categorical apparatus of the science of administrative law and legislation is not considered as they have not lost their importance. However, new approaches to the administrative and legal impact on economic relations stipulates the need to improve the administrative concept and categorical apparatus.

To designate direct organizational and administrative activities of the executive authorities, other state agencies and organizations within the state apparatus, it is proposed to use the term administration. Its use will separate the corresponding social relations from the relations within which feedback between state and society is realized (community councils, public hearings) and the interaction between the state and civil society (public-private partnership, self-regulation, indirect administrative and legal relations) is carried out.

Key words: *administration, indirect administrative and legal relations, public-private partnership.*

Стаття надійшла 24 червня 2016 р.